

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 90 00

E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

Številka: 33009-6/2023/239

Ljubljana, 19. 11. 2025

EVA /

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog 4. spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi 9.a člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) in šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17, 163/22 in 57/25 – ZF) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji

S K L E P:

1. Vlada Republike Slovenije je potrdila predlog 4. spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo, ki ga je pripravilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.
2. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano formalno posreduje predlog 4. spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo Evropski komisiji in ga v postopkih usklajevanja, do formalne odobritve s strani Evropske komisije, vsebinsko in tehnično uskladi.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga: Predlog 4. spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo s prilogami.

Prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za digitalno preobrazbo,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj,
- Ministrstvo za kulturo,
- Ministrstvo za naravne vire in prostor,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za obrambo,
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za solidarno prihodnost,
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije,
- Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje,
- Ministrstvo za zdravje,
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve,
- Služba vlade za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Mateja Čalušić ministrica,
- Maša Žagar, državna sekretarka,
- Simona Vrevc, v. d. generalnega direktorja Direktorata za kmetijstvo.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na podlagi Izhodišč za pripravo četrte spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo, s katerimi se je na svoji 170. redni seji seznanila tudi Vlada Republike Slovenije, pripravilo predlog četrte spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo (v nadaljnjem besedilu SN 2023–2027).

Vsebinske spremembe v predlogu četrte spremembe SN 2023–2027 so usmerjene k hitrejšemu in učinkovitejšemu izvajanju SN 2023–2027, k spodbujanju ekološkega kmetijstva in naložbam, ki prispevajo k prilagajanju podnebnim spremembam. Prav tako se predlaga spremembe pri naložbah intervencij razvoja podeželja in pri intervencijah za mlade kmete, med drugim se predlaga nova skupina upravičencev za skupino mladih kmetov z majhnimi kmetijami.

6. Presoja posledic za:

a)

javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih

NE

b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

SKUPAJ		
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:		
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: (Samo če izberete NE pod točko 6.a.) Kratka obrazložitev /	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: Predstavniki Skupnosti občin Slovenije, Združenja občin Slovenije in Združenja mestnih občin Slovenije so kot člani imenovani v Odbor za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike in so prejeli v pregled predlog četrte spremembe SN 2023–2027 v okviru obravnave na seji Odbora za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike, ki je potekala 11. 11. 2025. Na predlog četrte spremembe SN 2023–2027 niso podali pripomb. Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: Ni bilo podanih nobenih pripomb s strani združenj občin. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani. /	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.) Predlog četrte spremembe SN 2023–2027 je bil pripravljen v sodelovanju s strokovnjaki in ključnimi deležniki. Potekalo je intenzivno neformalno usklajevanje predlogov sprememb SN 2023–2027 z Evropsko komisijo. Izvedeni so bili tudi sestanki na strokovni ravni z deležniki. Poleg tega so bili predstavniki različnih nevladnih organizacij seznanjeni z gradivom tudi v okviru Odbora za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike, v katerega so vključeni člani, ki so predstavniki ministrstev in vladnih služb, ekonomskih in socialnih partnerjev, nevladnih organizacij, ki delujejo na področju kmetijstva, razvoja podeželja varovanje okolja in lokalnih skupnosti. Skupaj je v odboru za spremljanje SKP zastopanih 41 članov iz 38 različnih javnih in zasebnih institucij ter organizacij. V okviru obravnave na seji Odbora za spremljanje izvajanja skupne kmetijske politike, ki je potekala 11. 11. 2025, so člani prejeli v pregled predlog četrte spremembe SN 2023–2027. Prav tako je v zvezi s predlogom četrte spremembe SN 2023–2027 Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdalo odločbo št. 35409-249/2025-6 z dne 28. julija 2025, in sicer da v postopku priprave četrth sprememb Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo ni treba izvesti celovite presoje vplivov na okolje.	
(Če je odgovor DA, navedite:	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Mateja Čalušić ministrica	

PREDLOG:

Na podlagi 9.a člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2, 18/23 in 78/23) in šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17, 163/22 in 57/25 – ZF) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji

S K L E P:

1. Vlada Republike Slovenije je potrdila predlog 4. spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo, ki ga je pripravilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.
2. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano formalno posreduje predlog 4. spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo Evropski komisiji in ga v postopkih usklajevanja, do formalne odobritve s strani Evropske komisije, vsebinsko in tehnično uskladi.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga: Predlog 4. spremembe Strateškega načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo s prilogami.

Prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za digitalno preobrazbo,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj,
- Ministrstvo za kulturo,
- Ministrstvo za naravne vire in prostor,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za obrambo,
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za solidarno prihodnost,
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije,
- Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje,
- Ministrstvo za zdravje,
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve,
- Služba vlade za zakonodajo,
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITEV

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: ministrstvo) je na podlagi Izhodišč za pripravo četrte spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo, s katerimi se je na svoji 170. redni seji seznanila tudi Vlada Republike Slovenije, pripravilo predlog četrte spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo (v nadaljnjem besedilu SN 2023–2027). Izhodišča za pripravo četrte spremembe Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo je ministrstvo pripravilo v skladu s 3. točko sklepa Vlade Republike Slovenije št. 33000-6/2022/9 z dne 28. 9. 2022, kjer je navedeno, da se ministrstvo zavezuje, da bo pred spremembo SN 2023–2027 v sodelovanju z resorji pripravilo izhodišča za spremembo, ki bodo sledila ciljem koalicijske pogodbe in ciljem Evropskega Zelenega dogovora, ter po pregledu dosedanjega izvajanja SN 2023–2027 pripravilo izhodišča za pripravo četrte spremembe SN 2023–2027.

SN 2023–2027 predstavlja krovni dokument kmetijske politike, s katerim se sledi vsem trem krovnim ciljem evropske skupne kmetijske politike: konkurenčnosti in odpornosti kmetijskega sektorja, varstvu okolja in podnebja ter skladnemu razvoju podeželja. Dne 28. 10. 2022 ga je potrdila Evropska komisija, začel pa se je izvajati 1. 1. 2023. V SN 2023–2027 je Sloveniji na voljo 1,8 mrd EUR. Krovna usmeritev slovenskega SN 2023–2027 je v kontekstu prehranske in energetske draginje ter podnebnih in okoljskih izzivov zagotoviti trajnostno pridelavo hrane na celotnem območju Republike Slovenije in povečati samooskrbo, pri čemer so pomembna vsa območja in vsa kmetijska gospodarstva, ne glede na velikost, usmeritev ali tržno usmerjenost.

Izvajanje SN 2023–2027 poteka počasneje kot je bilo načrtovano. K temu so prispevale tudi spremenjene geopolitične razmere v svetu ter ekstremni vremenski dogodki v Evropi in Sloveniji. Predlog četrte spremembe SN 2023–2027 vsebuje tudi odziv na to, in sicer vključuje spremembe, ki so usmerjene k hitrejšemu in učinkovitejšemu izvajanju SN 2023–2027, k spodbujanju ekološkega kmetijstva in naložbam, ki prispevajo k prilagajanju podnebnim spremembam. Prav tako se med drugim predlaga spremembe pri nekaterih intervencijah razvoja podeželja in pri intervencijah za mlade kmete, med drugim se predlaga nova skupina upravičencev za skupino mladih kmetov z majhnimi kmetijami. Zaradi ponavljajočih kriznih razmer in posledično spremenjenih pogojev, tako pri gradnji objektov kot pri nakupu opreme in mehanizacije, se v okviru četrte spremembe SN 2023–2027 predlaga povišanje najvišjega zneska odobrenih sredstev pridobljenih v celotnem programskem obdobju na 1.000.000 EUR. S tem se poskuša omogočiti nadaljnji razvoj kmetijskim gospodarstvom pri naložbah v primarno pridelavo kmetijskih proizvodov. Poleg tega predlog četrte spremembe SN 2023–2027 vključuje tudi odziv na pojav bolezni modriastega jezika in večji pogin drobnice, in sicer v okviru vezane dohodkovne podpore za rejo drobnice. V predlog četrte spremembe SN 2023–2027 so vključene tudi spremembe s katerimi se še naprej sledi ciljem okoljske ambicioznosti, ki se nanašajo na sheme za podnebje in okolje ter kmetijsko-okoljska-podnebna plačila ter ostale okoljske intervencije, s čimer se še naprej stremi k varovanju okolja in biotski raznovrstnosti. Predlog četrte spremembe SN 2023–2027 vključuje še druge spremembe, tudi spremembe, ki izhajajo iz dosedanjih izkušenj z izvajanjem, ter nekatere tehnične in redakcijske uskladitve, s katerimi se pripomore k učinkovitejšemu izvajanju. Kratek povzetek vseh predlaganih sprememb je v nadaljevanju.

Predlagane posamezne vsebinske spremembe v okviru predloga četrte spremembe SN 2023–2027

1. Sprememba intervencije IRP02 Naložbe v dvig produktivnosti in tehnološki razvoj, vključno z digitalizacijo kmetijskih gospodarstev

Zaradi ponavljajočih se neugodnih vremenskih razmer, ki se ponovijo tudi večkrat v enem letu, se je zelo poslabšal ekonomski položaj primarnih proizvajalcev v sektorju trajnih nasadov, ki so najbolj podvrženi vplivom neugodnih vremenskih razmer. S tem se je poslabšala tudi dostopnost do javnih sredstev.

Predlaga se višja stopnja javne podpore za kmetijska gospodarstva, ki bodo investirala v naložbe za preventivne mehanizme za zmanjšanje negativnih vplivov podnebne spremembe pri trajnih nasadih, kot so nakup in postavitve mreže proti toči, nakup kmetijske mehanizacije namenjene protislanski zaščiti, izgradnja namakalnih sistemov ter nakup in postavitve namakalne opreme oziroma opreme za oroševanje trajnih nasadov. S tem želimo zmanjšati škodo v trajnih nasadih zaradi neugodnih vremenskih razmer ter povečati odpornost kmetijskih gospodarstev na podnebne spremembe. Iz tega razloga se predlaga, da je nakup kmetijske mehanizacije namenjene protislanski zaščiti lahko samostojna naložba. Na ta način bomo zmanjšali škodo tudi pri neamortiziranih trajnih nasadih, ki so prav tako podvrženi neugodnim vremenskim razmeram. Še zlasti pa velja to za vinogradnike, saj obnova vinogradov v okviru te intervencije ni upravičen strošek.

Zaradi dodatnega spodbujanja naložb, namenjenih prilagajanju kmetijskih gospodarstev na podnebne spremembe, se v poglavju »7 Oblika in stopnje podpore/zneski/metode izračuna« dvigne delež podpore za naložbe v nakup in postavitve mreže proti toči, nakup kmetijske mehanizacije namenjene protislanski zaščiti, izgradnja namakalnih sistemov ter nakup in postavitve namakalne opreme oziroma opreme za oroševanje trajnih nasadov, na 75 % upravičenih stroškov naložbe.

Zaradi zamika izvajanja intervencije IRP02 se sredstva v poglavju 13 Načrtovani zneski na enoto za leto 2025 prerazporedijo na prihodnja leta.

Zaradi dodatnih finančnih sredstev iz naslova izvajanja intervencije IRP16 Prilagoditev na podnebne spremembe pri trajnih nasadih v višini 3.058.600 EUR se dopolnijo finančne tabele v poglavju 13 Načrtovani zneski na enoto za podintervencijo B. naložbe kmetij.

Zaradi zaključevanja programskega obdobja izvajanja Programa razvoja podeželja 2014–2020 in večjega števila vloženih pritožb se omogoči izplačila teh sredstev iz SN 2023–2027 v letu 2026 v višini 2.046.084 EUR.

Pri podintervenciji B. naložbe kmetij in podintervenciji C. naložbe pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov se predlaga višja stopnja javne podpore za naložbe v ureditev trajnih nasadov, saj s tem želimo povečati dostopnost vlagateljev do javnih sredstev ter povečati njihovo odpornost na podnebne spremembe. Zaradi dodatnega spodbujanja naložb v trajne nasade se v poglavju »7 Oblika in stopnje podpore/zneski/metode izračuna« dvigne delež podpore na 75 % upravičenih stroškov naložbe, če gre za naložbe v nakup in postavitve mreže proti toči, nakup kmetijske mehanizacije namenjene protislanski zaščiti, izgradnja namakalnih sistemov ter nakup in postavitve namakalne opreme oziroma opreme za oroševanje trajnih nasadov.

2. Sprememba intervencije IRP03 Kolektivne naložbe v kmetijstvu za skupno pripravo kmetijskih proizvodov za trg in razvoj močnih in odpornih verig vrednosti preskrbe s hrano

Pri intervenciji IRP03 – Kolektivne naložbe v kmetijstvu za skupno pripravo kmetijskih proizvodov za trg in razvoj močnih in odpornih verig vrednosti preskrbe s hrano se predlaga višja stopnja javne podpore pri kolektivnih naložbah, kjer so kmetijska gospodarstva, ki so uporabniki teh naložb, vključena v ekološko kmetovanje z vsemi kmetijskimi zemljišči v uporabi in z vsemi GVŽ rejnih živali, saj s tem želimo spodbuditi ekološko pridelavo na kmetijskih gospodarstvih.

Kot upravičenca se dodaja tudi združenja organizacij proizvajalcev, ki so priznane v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

Zaradi zamika izvajanja intervencije IRP03 se sredstva v poglavju 13 Načrtovani zneski na enoto za leto 2025, prerazporedijo na leto 2028.

3. Sprememba intervencije IRP04 Naložbe v razvoj in dvig konkurenčnosti ter tržne naravnosti ekoloških kmetij

Pri intervenciji IRP04 – Naložbe v razvoj in dvig konkurenčnosti ter tržne naravnosti ekoloških kmetij se zaradi zamika izvajanja intervencije IRP04 načrtovani zneski za leto 2025 prerazporedijo na leto 2028. Predlaga se tudi, da je nakup kmetijske mehanizacije namenjene protislanski zaščiti, ki ni del namakalnega sistema, lahko samostojna naložba. Na ta način bomo zmanjšali škodo tudi pri neamortiziranih trajnih nasadih, ki so prav tako podvrženi neugodnim vremenskim razmeram. Še zlasti pa velja to za vinogradnike, saj se obnova vinogradov v okviru te intervencije ne izvaja, pri obnovi vinogradov, ki se izvaja v okviru tržnih intervencij, pa tovrstna oprema ni upravičen strošek. Z nakupom kmetijske mehanizacije za protislansko zaščito, ki ni del namakalnega sistema, bomo povečali odpornost na podnebne spremembe zlasti glede pozebe pri nasadih lupinarjev, oljk in vinske trte.

4. Zvišanje razpoložljivih sredstev na IRP 11 Podpora za novo sodelovanje v shemah kakovosti

Razlog za spremembo je ob koncu leta 2024 zaključen postopek registracije proizvoda »seneno meso« iz sheme kakovosti ZTP na ravni EU, poleg tega novo dodan proizvod izpolnjuje vse zahteve iz 47. člena Uredbe št. 2022/126, s čimer so bili izpolnjeni pogoji za začetek certificiranja proizvajalcev in vključitev omenjenega proizvoda v IRP 11. Na terenu opažamo veliko zanimanje pridelovalcev za sodelovanje v omenjeni shemi kakovosti, zato smo se odločili za dvig razpoložljivih sredstev na IRP 11. S tem bomo zagotovili zadostno količino sredstev za vse potencialne prijavitelje na intervencijo in jim v začetnem obdobju sodelovanja v shemi kakovosti pokrili dodatne stroške, nastale zaradi vključitve v sheme kakovosti ter jim omogočili lažje prilagajanje zahtevam na trgu.

Redakcijski popravki so potrebni zaradi uskladitve definicije upravičenca z nacionalno zakonodajo. S spremembo predlagamo natančnejšo definicijo upravičenca, s katero nadomeščamo KMG z nosilcem KMG oziroma nosilcem dopolnilne dejavnosti na KMG. S tem sledimo nacionalni zakonodaji na področju kmetijstva, po kateri je lahko upravičenec in nosilec pravic in obveznosti nosilec KMG in ne KMG.

Spreminjajo se tudi podatki v finančni tabeli – poglavje 13, v kateri predlagamo prilagoditev (povišanje) vrednosti načrtovanega zneska na enoto na način, da zneske bolj približamo dejansko realiziranim zneskom. V času priprave nacionalnega predpisa smo namreč poenostavili izvedbo intervencije, in sicer na način, da se vsa upravičena sredstva za obdobje 5 let izplačajo že ob izdaji odločbe za izplačilo sredstev. Poleg tega smo na podlagi preteklih izkušenj ugotovili potrebo po diferenciaciji zneskov za enoto glede na vrsto upravičenca, pri čemer se uvaja nov znesek na enoto za primere, ko so upravičenci samostojno certificirana KMG (nosilci KMG in nosilci dopolnilnih dejavnosti na kmetiji). Zaradi omenjenega se zmanjša število upravičencev pri znesku ZNERP11 - znesek na enoto za pravne osebe in posledično skupno število upravičencev.

5. Sprememba intervencije IRP16 Naložbe v prilagoditev na podnebne razmere pri trajnih nasadih

Na celotni intervenciji se predlaga enotna stopnja podpore v višini 75 % upravičenih stroškov celotne naložbe, s čimer želimo povečati dostopnost vlagateljev do javnih sredstev.

V poglavju 4 Kazalniki rezultatov se črta kazalnik R.15 Naložbe v zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, vključno z biološkimi, ki prejemajo podporo (v MW), ker pri naložbah v ureditev trajnih nasadov ne podpiramo naložbe v nakup opreme za pridobivanje energije iz

obnovljivih virov. V skladu z našo nacionalno zakonodajo na kmetijskih zemljiščih, vključno s trajnimi nasadi, ni dovoljeno postavljati fotovoltaičnih elektrarn.

Zaradi prenosa finančnih sredstev na intervencijo IRP02 Naložbe v dvig produktivnosti in tehnološki razvoj, vključno z digitalizacijo kmetijskih gospodarstev, v skupni višini 3.058.600 EUR, se v poglavju 13 Načrtovani zneski na enoto dopolnijo finančne tabele.

Zaradi nižje realizacije prvih javnih razpisov pri intervenciji IRP16 v letu 2025, glede na načrtovane vrednosti se sredstva v poglavju 13 Načrtovani zneski na enoto za leto 2025 prerazporedijo v naslednja leta. Do nižje realizacije je prišlo, ker je sektor sadjarstva v zadnjih najmanj treh letih podvržen izjemnim kriznim razmeram, zato tako podjetja kot kmetje nimajo dovolj lastnih sredstev, da bi se odločali za večje naložbe.

6. Sprememba pri IRP17 Naložbe v učinkovito rabo dušikovih gnojil

Zaradi zamika izvajanja intervencij IRP17 se izplačila sredstev v poglavju 13 Načrtovani zneski na enoto za leto 2025 prerazporedijo na leto 2028.

7. Sprememba pri IRP19 Ekološko kmetovanje.

V Sloveniji se je začela gojiti pistacija. Ker želi Slovenija podpreti tudi pridelovalce ekoloških pistacij se med upravičene kulture pri sadovnjakih, ki imajo gosto najmanj 100 dreves/ha doda še pistacija.

Pri IRP 19 – Ekološko kmetovanje, Točka 7 Oblika in stopnja podpore/zneski/metode izračuna, Dodatna pojasnila, se pri Izvajanje praks ekološkega kmetovanja in pri Preusmeritev v prakse ekološkega kmetovanja, pri oljčnikih z gostoto najmanj 150 dreves/ha, nasade sadovnjakov z gostoto najmanj 100 dreves/ha pri orehu in kostanju ter najmanj 200 dreves/ha pri nasadih z ostalimi sadnimi vrstami in nasadih z mešanimi sadnimi vrstami: 885 EUR/ha (v nadaljevanju intenzivni sadovnjaki), doda pistacija.

8. Sprememba pri IRP22 Neproizvodne naložbe, povezane z izvajanjem naravovarstvenih podintervencij SN 2023-2027

Zaradi zamika izvajanja intervencij IRP22 se izplačila sredstev v poglavju 13 Načrtovani zneski na enoto zamaknejo iz leta 2025 in 2026 na leti 2028 in 2029.

9. Sprememba intervencije IRP24 Podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov

V poglavju 5 Specifična zasnova, zahteve in pogoji za upravičenost intervencije se v pogojih upravičenosti spodnji vstopni prag z 12.000 EUR standardnega prihodka zniža na 9.000 EUR standardnega prihodka. Zgornji vstopni prag se spremeni s 500.000 EUR na 700.000 EUR. Za mlade kmete, ki prevzamejo kmetijska gospodarstva, katerih sedež leži na nadmorski višini 700 m ali več, imajo točke v OMD in imajo več kot 50 % zemljišč v upravljanju na naklonu nad 35 %, pa se spodnji vstopni prag z 8.000 EUR standardnega prihodka zniža na 7.000 EUR standardnega prihodka. Če standardni prihodek KMG, ki je razviden iz registra kmetijskih gospodarstev ne dosega spodnjega vstopnega pragu, se šteje, da je pogoj izjemoma izpolnjen, če je bil spodnji vstopni prag dosežen najmanj enkrat v zadnjih treh letih pred letom objave javnega razpisa.

Uvede se novega upravičenca, čebelarja, ki ni v zadnjih petih letih ni postal lastnik kmetijskega gospodarstva, vendar je v tem obdobju postal lastnik čebeljih družin (pri čemer stroški v okviru izbranih razvojnih ciljev ne smejo biti enaki kot upravičeni stroški oziroma naložbe v okviru sektorskih intervencij za čebelarje).

Določi se nov spodnji vstopni prag za čebelarje, ki so lastniki najmanj 225 čebeljih družin. Med pogoji za mlade kmete, ki vstopajo na podlagi števila čebeljih družin, se obveznost vsakoletne oddaje zbirne vloge zamenja z obveznostjo rednega poročanja v skladu s pravilnikom, ki ureja

označevanje čebelnjakov in stojišč. Če ne bo redno sporočal podatkov, kar velja tudi za leto pred oddajo vloge na javni razpis, ni upravičen do podpore.

Prav tako se uvede nova skupina upravičencev, za katero velja spodnji vstopni prag 4.000 EUR standardnega prihodka in zgornji vstopni prag manj kot 9.000 EUR standardnega prihodka in hkrati za mlade kmete, ki prevzamejo kmetijska gospodarstva, katerih sedež leži na nadmorski višini 700 m ali več, imajo točke v OMD in imajo več kot 50 % zemljišč v upravljanju v naklonu nad 35 %, spodnji vstopni prag 4.000 EUR standardnega prihodka in zgornji vstopni prag manj kot 7.000 EUR standardnega prihodka. Tej skupini upravičencev se določi osnovna pavšalna podpora 10.000 EUR, kar predstavlja 2/3 osnovne podpore mladih kmetov, ki niso zaposleni na prevzetem kmetijskem gospodarstvu iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti, dodatno pa lahko prejmejo 5.000 EUR na pridobljeno kmetijsko ali s kmetijstvom povezano izobrazbo ter 20 % dodatek na vsoto pavšalnih podpor, če izpolnjujejo pogoje za dodatek iz naslova ekološkega kmetovanja.

S tem se omogoči dostop do podpor za vzpostavitev kmetijske dejavnosti veliko širšemu krogu mladih kmetov, zato se pričakuje boljše doseganje zastavljenih kazalnikov. Z navedenimi spremembami bi omogočili dostop do podpor večjemu številu mladih kmetov in bi posledično izvajanje intervencije približali načrtovanim kazalnikom, ki jih z rezultatom prvih dveh javnih razpisov nikakor ne dosegamo. Črpanje sredstev za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov je daleč pod zastavljenimi cilji, saj na javne razpise kandidira veliko manj mladih kmetov, kot je bilo načrtovano, zato se predvideva, da rezervirana sredstva za mlade kmete ne bodo izkoriščena, temveč preusmerjena na druge intervencije kljub izredno slabi starostni sestavi nosilcev kmetijskih gospodarstev. Na ta način pa bi grobo kršili zastavljen cilj 3,9 % sredstev SN SKP 2023-2027 za mlade kmete (vsota sredstev za INP09 Dopolnilna dohodkovna podpora za mlade kmete in IRP24 Podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov). To je lahko eden od bistvenih popravniških ukrepov, ki jih je potrebno izpolniti na podlagi Letnega poročila o smotrnosti 2024, saj je za IRP24 odstopanje od načrtovanih kazalnikov večje od 45 %.

V istem poglavju se spremeni obveznost, ki določa, da mora upravičenec prvi cilj iz poslovnega načrta izpolniti v obdobju 9 mesecev od datuma odločbe o pravici do sredstev na način, da mora začeti izpolnjevati enega od razvojnih ciljev, ne pa tudi zaključiti. Razlog za to spremembo so možne težave zaradi dobavnih rokov mehanizacije ali zakasnitve gradbenih oziroma vzdrževalnih del zaradi nepredvidenih okoliščin. Ta problem je bil zaznan tudi na podlagi revizije Službe za notranje revizije ARSKTRP, ki je mnenja, da tovrstni popravek obveznosti lahko pripomore k lažjemu izvajanju poslovnega načrta, brez stresa. Zato je tovrsten predlog podala revizorka Službe za notranjo revizijo z ARSKTRP, saj je zaznana težava z izvajanjem kontrole te določbe, kar je navedeno v točki 7.1.2 Osnutka notranje revizijskega poročila SNR ARSKTRP z dne 18. 3. 2025.

V finančni tabeli se v poglavju 13 zaradi rezultatov prvih dveh javnih razpisov prerazporedi sredstva po letih izvajanja intervencije. Posledično se v tabeli popravijo: število upravičencev po posameznih proračunskih letih, letna okvirna dodeljena finančna sredstva (skupni javni odhodki) po posameznih proračunskih letih in letna okvirna dodeljena finančna sredstva (prispevek Unije) po posameznih proračunskih letih. Spremeni se tudi znesek letnih okvirnih dodeljenih finančnih sredstev (skupni javni odhodki po posameznih letih in letna okvirna dodeljena finančna sredstva (prispevek Unije) po posameznih letih (Skupaj 2023-2029).

Podpora bo namenjena tudi izplačilu obveznosti iz naslova podukrepa M06.1 Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete iz PRP 2014-2020.

Zaradi dodatne skupine upravičencev z majhnimi kmetijami, ki prejmejo nižji znesek, se poveča število upravičencev in posledično kazalnik O.25.

10. Sprememba pri IRP25 Podpora za naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti, vključno z biogospodarstvom in v ohranjanje kulturne dediščine

Zaradi zamika izvajanja intervencij IRP25 se izplačila sredstev v poglavju 13 Načrtovani zneski na enoto zamaknejo iz leta 2025 in 2026 na leti 2028 in 2029.

Zaradi zaključevanja programskega obdobja izvajanja Programa razvoja podeželja 2014-2020 in večjega števila vloženih pritožb od predvidenih, se omogoči izplačila teh sredstev iz SN 2023–2027 v letu 2027 v višini 999.779 EUR.

11. Sprememba intervencije IRP29 Naložbe v prilagoditev kmetijskih gospodarstev izvajanju nadstandardnih zahtev s področja dobrobiti rejnih živali

V okviru naložb v ureditev hlevov se predlaga možnost ureditve hlevov, kjer se v celoti upošteva ekološki standard zgolj glede notranjih površin iz Priloge I Uredbe Komisije (EU) št. 2020/464. Specifičnost slovenskega podeželja je, da se kmetijska gospodarstva nahajajo tudi v vaseh, kjer so obdana z drugimi zgradbami. S spremembo želimo omogočiti naložbe v ureditev hlevov tudi tistim kmetijskim gospodarstvom, ki zaradi specifičnosti geografske lege hlevov ne morejo širiti oziroma ustrezno urediti izpustov. Poleg omenjenega se zaradi pojavljanja nalezljivih bolezni vse večkrat pojavljajo zahteve po omejitvah gibanja živali na zaprte prostore, da se prepreči širjenje nalezljivih bolezni. Z izpolnjevanjem pogoja iz Priloge I Uredbe Komisije (EU) št. 2020/464 glede notranjih površin se zasleduje dobrobit živali.

Za tovrstne naložbe se predlaga stopnjo javne podpore 30 % upravičenih stroškov naložbe, ki se lahko poveča za 10 % za gorske kmetije oziroma za 20 % za mlade kmete, pri čemer pa ne sme preseči 50 % upravičenih stroškov naložbe.

Predlagamo tudi, da se zahteva glede pokritosti zunanjih lagun za skladiščenje živinskih gnojil omeji samo na lokacijo naložbe v ureditev hleva oz. nakupa hlevske opreme. Večja kmetijska gospodarstva, izvajajo rejo na več različnih, med seboj oddaljenih lokacijah. Zanje ta zahteva predstavlja veliko omejitev. Zaradi omejitve zgornje višine dodeljenih sredstev, ki bi po novem sicer znašala 1.000.000 EUR /vlagatelja v okviru celotnega programskega obdobja, vlagatelj sploh ne bodo mogli v celoti uveljavljati podpore za tovrstno naložbo.

12. Sprememba intervencije IRP30 Medgeneracijski prenos znanja

Predlagamo, da se pri IRP30 v poglavju 5 izmed pogojev za pridobitev podpore izbriše pogoj v katerem je določeno, da mladi kmet izpolnjuje pogoje za podporo v okviru intervencije Podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov in je ob oddaji vloge na javni razpis vključen v pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti na prevzetem kmetijskem gospodarstvu ali je samostojni podjetnik ali vodja gospodarske družbe. Prav tako predlagamo, da se izmed pogojev izbriše pogoj, da je moral biti prenosnik kmetijskega gospodarstva pred lastniškim prenosom najmanj 7 let vključen v zdravstveno zavarovanje, ostaja pa pogoj, da je bil vključen v pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Ugotovljeno je bilo, da je veliko mladih kmetov, katerih eden od staršev izpolnjuje pogoj za dostop do podpore v okviru IRP30, mladi kmet – prevzemnik kmetijskega gospodarstva pa se ne odloči za zaposlitev na prevzetem kmetijskem gospodarstvu.

Na ta način se bo povečal krog potencialnih upravičencev, hkrati pa bi se lahko dodatno povečal interes za prenos kmetijskih gospodarstev na mlajšo generacijo. Hkrati pa bi izboljšali črpanje rezerviranih sredstev za to intervencijo.

Predlagana sprememba ne pomeni ukinitve pogoja, ki določa, da prenos znanja poteka hkrati z izvajanjem poslovnega načrta v skladu z IRP24.

Po trenutno veljavnih pravilih so lahko upravičenci v okviru intervencije Medgeneracijski prenos znanja le prenosniki kmetijskih gospodarstev, katerih prevzemniki so mladi kmetje, ki so upravičenci v okviru intervencije IRP24 Podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov in so vključeni v pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje na prevzetem kmetijskem gospodarstvu. Ta pogoj izpolnjuje le del mladih kmetov, drugi del mladih kmetov pa je v pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje vključen izven kmetijskega gospodarstva, čeprav delajo na prevzetem kmetijskem gospodarstvu v popoldanskem času, med dopustom in ob koncih tedna. Predlagana sprememba torej pomeni, da pogoj razširjamo na vse prenosnike, katerih mladi kmetje – prevzemniki bodo izpolnjevali poslovni načrt v okviru intervencije IRP24 Podpora za zagon dejavnosti za mlade kmete. Pričakujemo, da bo posledica te spremembe boljše črpanje sredstev iz intervencije IRP30 Medgeneracijski prenos znanja, saj je bilo črpanje v prvih dveh javnih razpisih slabo in je odobrenih le 12 % razpoložljivih sredstev.

Povezanost intervencije IRP24 in IRP30 pojasnujemo s predpostavko, da bosta tako prenosnik kmetijskega gospodarstva kot mladi kmet – prevzemnik kmetijskega gospodarstva izpolnjevala svoje obveznosti. Če kateri od obeh, ne bo izpolnjeval obveznosti, bo posledično deležen sankcije.

Predhodno odobren pogoj za upravičenost do pomoči v okviru IRP24 torej ostane, saj ni problematičen.

V finančni tabeli v poglavju 13 se zaradi prerazporeditve števila upravičencev in sredstev po posameznih letih ustrezno popravijo števila in zneski po letih. Posledično se v tabeli popravijo: število upravičencev po posameznih proračunskih letih, letna okvirna dodeljena finančna sredstva (skupni javni odhodki) po posameznih proračunskih letih. Spremeni se tudi znesek letnih okvirnih dodeljenih finančnih sredstev (skupni javni odhodki po posameznih letih in letna okvirna dodeljena finančna sredstva (prispevek Unije)) po posameznih letih (Skupaj 2023-2029).

13. Sprememba pri intervenciji IRP31 Podpora za projekte EIP

Zaradi uspelih pritožb ukrepa M16 – sodelovanje iz Programa razvoja podeželja 2014-2020 se omogoči izplačila teh sredstev v letu 2026 in 2027.

Zaradi zamika izvajanja intervencij IRP31 se sredstva v poglavju 13 Načrtovani zneski na enoto prerazporedijo na prihodnja leta.

14. Sprememba intervencije IRP32 Izmenjava znanja in prenos informacij ter usposabljanje svetovalcev

Pri izvajanju intervencije smo ugotovili, da je potrebno za učinkovitejše izvajanje psihosocialne pomoči zagotoviti tudi možnost individualnega svetovanja. Teme, ki jih naslavlja upravičenci v okviru psihosocialne pomoči so izjemno občutljive in zahtevajo zaupno obravnavo tudi na individualni ravni. Ta način obravnave omogoča vzpostavitev zaupanja, ki je ključnega pomena za učinkovito pomoč.

V poglavju 2.3.1 Rekapitulacijska tabela je narejen tehnični popravek vrednosti mejnikov od leta 2026 za kazalnik R.28.

15. Sprememba intervencije IRP35 Naložbe v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov za dvig produktivnosti in tehnološki razvoj, vključno z digitalizacijo

Predlaga se višja stopnja javne podpore tako za kmetijska gospodarstva, ki predeljujejo ali tržijo lastne kmetijske proizvode, kot za pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki, ki so registrirani za predelavo ali trženje kmetijskih proizvodov. Višja stopnja podpore se predlaga samo za tiste, ki so v celoti vključeni v ekološko pridelavo oziroma predelavo kmetijskih proizvodov, saj s tem želimo spodbuditi ekološko pridelavo na kmetijskih gospodarstvih.

V poglavju 8 Informacije v zvezi z oceno državne pomoči se črta priglasitev po obvestilu, saj se je državna pomoč priglasila po shemi regionalne pomoči in po pomoči de minimis.

Zaradi zamika izvajanja intervencije IRP35 se sredstva v poglavju 13 Načrtovani zneski na enoto, temu ustrezno zamaknejo v naslednja leta.

Zaradi zaključevanja programskega obdobja izvajanja Programa razvoja podeželja 2014-2020 in večjega števila vloženih pritožb od predvidenih na podukrepu 4.2–podpora za naložbe v predelavo, trženje oziroma razvoj kmetijskih proizvodov, se omogoči izplačila teh sredstev iz SN 2023–2027 v letu 2027 v višini 1.384.176 EUR.

Zaradi zaključevanja programskega obdobja izvajanja Programa razvoja podeželja 2014-2020 in večjega števila vloženih pritožb od predvidenih na podukrepu 5.2–podpora za obnovo kmetijskega zemljišča in potenciala kmetijske proizvodnje, ki sta bila prizadeta zaradi naravnih nesreč, slabih vremenskih razmer in katastrofičnih dogodkov, se na intervencijo IRP45 - Naložbe v obnovo kmetijskega potenciala po naravnih nesrečah, slabih vremenskih razmerah ali katastrofah, prenesejo sredstva za izplačila v letu 2026 in 2027 v višini 1.903.242 EUR.

16. Sprememba intervencije IRP36 Naložbe v obnovljive vire energije

Zaradi zamika izvajanja intervencij IRP36 se izplačila sredstev v poglavju 13 Načrtovani zneski na enoto zamaknejo iz leta 2025 na leti 2028 in 2029.

17. Sprememba intervencije IRP44 Kolektivne naložbe v kmetijstvu za skupno predelavo in trženje kmetijskih proizvodov in razvoj močnih in odpornih verig vrednosti preskrbe s hrano

Pri intervenciji IRP44 - Kolektivne naložbe v kmetijstvu za skupno predelavo in trženje kmetijskih proizvodov in razvoj močnih in odpornih verig vrednosti preskrbe s hrano se spreminja upravičenec. Ker se bodo na podlagi zakona, ki ureja kmetijstvo, oblikovala združenja organizacij proizvajalcev, se le te dodaja med upravičence do podpore. Črta se upravičenec, ki je agrarna skupnost, da se uskladi z upravičenci pri IRP 03, kjer se tudi izvajajo kolektivne naložbe. Agrarne skupnosti ne morejo biti upravičenec pri kolektivnih naložbah, saj agrarne skupnosti nimajo članov temveč lastnike in solastnike premoženja agrarne skupnosti.

Zaradi zamika izvajanja intervencij IRP44 se izplačila sredstev v poglavju 13 Načrtovani zneski na enoto zamaknejo iz leta 2025 in 2026 na leti 2028 in 2029.

18. Sprememba intervencije IRP45 Naložbe v obnovo kmetijskega potenciala po naravnih nesrečah, slabih vremenskih razmerah ali katastrofah

Zaradi zamika izvajanja intervencij IRP45 se izplačila sredstev v poglavju 13 Načrtovani zneski na enoto zamaknejo iz leta 2025 in 2026 na leti 2028 in 2029.

Zaradi zaključevanja programskega obdobja izvajanja Programa razvoja podeželja 2014-2020 in večjega števila vloženih pritožb od predvidenih na podukrepu 5.2, se omogoči izplačila teh sredstev iz SN 2023–2027 v letu 2027 v višini 1.903.242 EUR, ki se prenesejo iz intervencije IRP35 - Naložbe v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov za dvig produktivnosti in tehnološki razvoj, vključno z digitalizacijo.

19. Spremembe v poglavju 4.7.3

Prva sprememba v poglavju 4.7.3 se nanaša na sedaj veljaven znesek najvišjega zneska odobrenih sredstev, ki je 800.000 EUR za naložbe kmetijskih gospodarstev v primarno pridelavo kmetijskih proizvodov in sicer se predlaga povišanje na 1.000.000 EUR, kot najvišji znesek sredstev pridobljenih v celotnem programskem obdobju. Povišanje zneska se predlaga zaradi spremenjenih pogojev, tako pri gradnji objektov kot pri nakupu opreme in mehanizacije. V času od priprave SN 2023–2027 do priprave četrte spremembe so se ti stroški precej povišali. Da se kmetijskim gospodarstvom pri naložbah v primarno pridelavo kmetijskih proizvodov omogoči razvoj, se predlaga povišanje.

Druga sprememba v poglavju 4.7.3 se nanaša na črtanje obveznosti, da se od 30. 6. 2026 pri zahtevnih naložbah zahteva predhodno vodenje knjigovodstva (ali FADN knjigovodstvo) in sicer, da se to knjigovodstvo vodi že najmanj 2 koledarski leti pred letom vložitve vloge na javni razpis. S spremembo se sicer črta pogoj, vendar pa je pri zahtevnih naložbah še vedno v področnih uredbah pogoj, da so začeli voditi knjigovodstvo v letu pred vložitvijo vloge na javni razpis.

20. Popravki in dopolnitve pri gozdarskih intervencijah (IRP06, IRP07, IRP08, IRP15)

Tehnični popravek besedila IRP06 Naložbe v ureditev gozdne infrastrukture

Pri intervenciji IRP06 se popravlja oziroma dopolni besedilo za nemoteno izvajanje intervencije v delu, ki se nanaša na proti erozijsko vzdrževanje gozdnih vlak.

Tehnični popravek besedila IRP08 Naložbe v primarno predelavo lesa in digitalizacijo

Pri intervenciji IRP08 se popravlja besedilo pri pogojih za upravičenost intervencije, za nemoteno izvajanje intervencije v delu, ki se nanaša na določitev standardne klasifikacije dejavnosti. Z letom 2025 se je spremenila standardna klasifikacija dejavnosti, zato izvajamo popravek. Popravi se tudi Seznam dejavnosti in proizvodov predelave lesa.

Popravek finančne tabele pri IRP15 naložbe v sanacijo in obnovo gozdov po naravnih nesrečah in neugodnih vremenskih razmerah

Pri tej intervenciji se popravlja dinamika izvajanja v finančni preglednici in sicer prva izplačila bodo že v letu 2026, saj smo v tem letu določili tudi vrednost kazalnika R.17.

Sprememba dinamike kazalnikov R.18 in R.27

Sprememba dinamike izplačil pri intervenciji IRP15 vpliva tudi na oba omenjena kazalnika. Spremeni se dinamika obeh, končne vrednosti ostanejo enake.

Dopolnitev številke sheme državne pomoči

Na mestih, kjer se pri intervencijah IRP06, IRP07, IRP08 in IRP15 navaja številka sheme državne pomoči se ta dopolni. Za vse te intervencije je bilo potrebno prijaviti shemo državne pomoči po shemi ABER.

21. Sprememba ciljnih vrednosti kazalnikov rezultata

Spreminjajo se ciljne vrednosti kazalnikov rezultata R.9 in R.16 zaradi:

- prenosa finančnih sredstev na podintervenciji B. Naložbe kmetij in C. Naložbe pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov, ki se izvajata v okviru intervencije IRP02 Naložbe v dvig produktivnosti in tehnološki razvoj, vključno z digitalizacijo kmetijskih gospodarstev, v skupni višini 3.058.600 EUR, se v poglavju 13 Načrtovani zneski na enoto dopolnijo finančne tabele. Na podintervenciji A. Fizične osebe se znižajo finančna sredstva v višini 1.529.300 EUR, na podintervenciji B. Pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki pa v višini 1.529.300 EUR.
- prenosa sredstev iz intervencije IRP35 na intervencijo IRP45 - Naložbe v obnovo kmetijskega potenciala po naravnih nesrečah, slabih vremenskih razmerah ali katastrofah, v višini 1.903.242 EUR zaradi zaključevanja programskega obdobja izvajanja Programa razvoja podeželja 2014-2020 in večjega števila vloženih pritožb se omogoči izplačila teh sredstev iz SN 2023–2027.

Spreminjajo se tudi letni mejniki za naslednje kazalnike: R.3, R.15, R.26, R.32 in R.39 zaradi zamika izvajanja intervencij. Zamik je posledica tega, da je bil v letu 2024 objavljen dodatni javni razpis iz podukrepa 4.1 iz PRP 2014-2020, v okviru katerega so se podpirale naložbe v ureditev hlevov, ureditev skladiščnih kapacitet za živinska gnojila ter kmetijska mehanizacija, ki prispeva k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov (TPG). Prav tako smo dali prednost realizaciji ukrepov za pomoč poplavlencem po naravni nesreči, ki so se izvajali v okviru podukrepa 5.2 iz PRP 2014-2020 in sicer so se med drugim podpirale tudi naložbe v obnovo hlevov oziroma gospodarskih poslopij in drugih objektov za kmetijsko dejavnost, kakor tudi naložbe v kmetijsko mehanizacijo, ki je bila uničena v poplavih.

V okviru izvajanja SN 2023-2027 smo prednost dali naložbam v primarno pridelavo kmetijskih pridelkov v okviru intervencij IRP02 (naložbe v trajne nasade), IRP16, IRP17, IRP21 in IRP37, pri katerih so bili javni razpisi objavljeni že v letu 2024. Vse našete intervencije vključno z IRP29 so naslednice podukrepa 4.1 iz PRP2014-2020, kar pomeni, da se ohranja kontinuiteta podporam za naložbe na KMG.

22. Sprememba R.36 in R.37 na podlagi predloga Evropske komisije

Evropska komisija je na GREX-u 5. 6. 2025 in 3. 10. 2025 podala navodila, da se v okviru kazalnikov rezultata R.36 in R.37 upoštevajo tudi upravičenci dopolnilne dohodkovne podpore za mlade kmete, ki so prejeli finančna sredstva iz prejšnjega programskega obdobja in so hkrati prejeli finančna sredstva v okviru INP09 v SN 2023-2027.

23. Sprememba opisa socialne pogojenosti na način, da se ne navaja podrobnosti

Ocenjujemo, da v opisu sistema kazni ni potrebna podrobna opredelitev razvrščanja obsega, resnosti in trajanja kršitve pravil socialne pogojenosti. Prav tako je tako dana večja prožnost, če bi bilo z letom 2026 potrebno spremeniti kriterije in število točk.

24. Sprememba kazalnikov v finančni tabeli za SI01 Prenos znanja v čebelarstvu

S spremembami pri podintervenciji SI01 se uvajajo spremembe, ki bodo prispevale k razvoju čebelarstva, kar bo pripomoglo k boljši ekonomičnosti in konkurenčnosti čebelarstva.

S spremembo v tabeli 10 »Načrtovani zneski na enoto: finančna tabela z učinki« pri ZNESI01.3 se popravlja načrtovani znesek na enoto (skupni odhodki Unije v EUR) zaradi višji stroškov dela kot tudi materialnih stroškov (znesek se usklajuje z nacionalno uredbo).

25. Sprememba kazalnikov v finančni tabeli za SI02 Podpora čebelarjem in čebelarskim društvom

S spremembami podintervencij SI02.01, SI02.03, SI02.04 in SI02.05.1 se uvajajo spremembe, ki bodo vplivale na povečanje ekonomičnosti ter s tem konkurenčnosti čebelarskega sektorja.

S spremembo v tabeli 10 »Načrtovani zneski na enoto: finančna tabela z učinki« pri ZNESI02.01 se popravlja načrtovani znesek na enoto (skupni odhodki Unije v EUR), ker čebelarji kupujejo dražjo čebelarsko opremo (posledica višanja cen čebelarske opreme kot tudi kvalitete čebelarske opreme). Pri ZNESI02.03 se popravlja enota (število enot) in načrtovani znesek na enoto (skupni odhodki Unije v EUR), ker se za sofinanciranje zdravil odločajo tudi manjši čebelarji (čebelarji z manjšim številom čebel), ki kupujejo zdravila za manjše vrednosti. Pri ZNESI02.04 se popravlja načrtovani znesek na enoto (odhodki Unije v EUR), ker se za sofinanciranje sadik medovitih rastlin ne odločajo za najvišji možen znesek podpore, ki je določen z nacionalno uredbo. Pri podintervenciji SI02.05.1 je prišlo do napake pri opredelitvi enote kazalnika učinka O.37, zato se s spremembo popravlja tudi enota kazalnika O.37 (napaka v lanskem letu pri določanju števila enot), posledično se popravlja tudi načrtovani znesek na enoto (skupni odhodki Unije v EUR).

Pri podintervenciji SI02.03 – Sofinanciranje zdravil se iz sofinanciranja umika zdravilo, katerega glavna učinkovina je kumafos, saj ta ni v skladu s podintervencijo SI06, kjer se podpira kakovost in varnost čebeljih pridelkov (sofinancira se analizi izvid za satnice, iz katerega je razvidna morebitna vsebnost kumafosa). Zato se v poglavju 5 Specifična zasnova, zahteve in pogoji za upravičenost intervencije v opisu v točki C »Sofinanciranje zdravil« pri besedilu "Upravičeni stroški za sofinanciranje nakupa zdravil so stroški nakupa v Republiki Sloveniji kupljenih zdravil, ki imajo dovoljenje za promet v Republiki Sloveniji", za besedilom doda besedilo »razen zdravil, katerih učinkovina je kumafos«.

26. Sprememba kazalnikov v finančni tabeli za SI03 Vzreja čebeljih matic

S spremembami podintervencij SI03.01, SI03.02 in SI03.03 se uvajajo spremembe, ki bodo prispevale k razvoju čebelarstva, kar bo pripomoglo k boljši ekonomičnosti in konkurenčnosti sektorja.

S spremembo v tabeli 10 »Načrtovani zneski na enoto: finančna tabela z učinki« pri ZNESI03.01 se popravlja enota (število enot) in načrtovani znesek na enoto (skupni odhodki Unije v EUR) zaradi večjega števila vzrejevalcev čebeljih matic, večjega števila gospodarskih in rodovniških matic, ki jih vzrejevalci vzredijo in višjih stroškov dela (višja vrednost ure dela). Pri ZNESI03.02 in ZNESI03.03 pa se popravlja samo načrtovani znesek na enoto (skupni odhodki Unije v EUR).

27. Sprememba kazalnikov v finančni tabeli za SI04 Raziskovalno delo na področju čebelarstva

S spremembami podintervencij SI04.01 in SI04.03 se uvajajo spremembe, ki bodo prispevale k razvoju čebelarstva, kar bo pripomoglo k boljši ekonomičnosti in konkurenčnosti čebelarjev.

S spremembo v tabeli 10 »Načrtovani zneski na enoto: finančna tabela z učinki« pri ZNESI04.01 in SI04.03 se popravlja načrtovani znesek na enoto (skupni odhodki Unije v EUR). Zneski se usklajujejo s stroški dela za izvedbo podintervencije v letih 2026 in 2027.

28. Sprememba kazalnikov v finančni tabeli za SI06 Kakovost in varnost čebeljih pridelkov

S spremembami pri podintervenciji SI06.1 se uvajajo spremembe, ki bodo vplivale na večjo varnost in kakovost čebeljih pridelkov, kar pa vpliva tudi na boljšo ekonomičnost ter večjo konkurenčnost čebelarjenja.

S spremembo v tabeli 10 »Načrtovani zneski na enoto: finančna tabela z učinki« pri ZNESI06.1 se popravlja enota (število enot) in načrtovani znesek na enoto (skupni odhodki Unije v EUR) zaradi manjšega zanimanja za satnice, kar je posledica slabih pašnih sezon (spomladanske pozebe in deževje), ki seveda vplivajo na same čebele in gradnjo satja. Načrtovani znesek na enoto, kot tudi število enot in posledično letna okvirna dodeljena sredstva se nižajo, ker kandidira na razpisu tudi manj čebelarjev (slabe sezone) in manjši čebelarji, prav tako pa kandidirajo za manjše število satnic, kar niža načrtovani znesek na enoto.

29. Sprememba načrtovanega zneska na enoto in letnih okvirnih dodeljenih finančnih sredstev v finančni tabeli za SI07 Prestrukturiranje in preusmeritev vinogradov; sektorske intervencije za vino.

Sprememba v poglavju 10 »Načrtovani zneski na enoto: finančna tabela z učinki«, kjer se zaradi širjenja zlate trsne rumenice v Sloveniji ter povečanja stroškov naprave vinogradov spremenijo načrtovani zneski na enoto in letna okvirna dodeljena finančna sredstva. V letu 2024 so se povečali okužena območja na razmejenih območjih zlate trsne rumenice, ki so prej vsebovala dobrih 3.000 ha vinogradov, sedaj pa okužena območja vsebujejo več kot 8.000 ha vinogradov. Zaradi širjenja okužb z zlato trsno rumenico je prišlo do krčitev večjega števila celotnih vinogradov v okuženih območjih, hkrati pa se je povečal predviden znesek na enoto, zaradi povečanja stroškov naprave vinogradov.

30. Sprememba zneskov in kazalnikov v finančni tabeli za SI08 Promocija vina v tretjih državah - sektorske intervencije za vino.

Zaradi zaznanega upada kupne moči na trgih Evropske unije, ki ga dodatno zaostrujejo geopolitične napetosti (npr. vojna v Ukrajini), so se pridelovalci vina v večji meri začeli usmerjati v promocijo na tretjih trgih. K tej usmeritvi dodatno prispeva tudi sprememba potrošniških navad, zlasti na področju kulture pitja vina.

V zadnjem obdobju se intervencije promocije na tretjih trgih vse pogostejše poslužujejo tudi manjši pridelovalci vina, kar kaže na širšo dostopnost in prepoznavnost ukrepa znotraj sektorja. Zaradi vključevanja večjega števila manjših vinarjev, katerih razpoložljiva sredstva so praviloma omejena, prihaja do sorazmernega znižanja povprečnega zneska sofinanciranja na enoto aktivnosti.

Razlogi za dosedanje nižje udeležbo manjših pridelovalcev so predvsem zaradi ekstremnih vremenskih dogodkov (pozeba, suša) ter širjenja fitosanitarnih bolezni, zlasti zlate trsne rumenice (*Flavescence dorée*), kar je povzročilo znaten izpad pridelka in zmanjšano udeležbo v promocijskih aktivnostih.

Zaradi sprememb na trgu, povečane udeležbe različnih upravičencev ter nujnosti večje fleksibilnosti instrumenta, so bili načrtovani kazalniki in višina sredstev na enoto ustrezno prilagojeni aktualnim razmeram.

31. Sprememba zneskov in kazalnikov v finančni tabeli ter pri pogojih za pridobitev podpore, ki je del poglavja 5 Specifična zasnova, zahteve in pogoji za upravičenost intervencije za SI09 Ukrepi informiranja o vinih Unije v državah članicah.

S spremembo pri pogojih za pridobitev podpore, ki je del poglavja 5 Specifična zasnova, zahteve in pogoji za upravičenost intervencije, se iz besedila črta: »Izključeni so stroški za dejavnosti, ki so usmerjene k določeni blagovni znamki.«.

Izvajanje intervencije, pri kateri je bila blagovna znamka izključujoč strošek, je zelo zahtevno. Namen te intervencije je namreč ozaveščanje potrošnikov o shemah zaščiteneh označb porekla in zaščiteneh geografskih označb vin, s poudarkom na posebnih kakovostih in značilnostih teh vin. Pričakujemo, da bo zaradi poenostavljene izvedbe v prihodnje več zanimanja za to intervencijo. Zaradi načrtovane povečane udeležbe različnih upravičencev na ta ukrep so bili načrtovani kazalniki in višina sredstev na enoto ustrezno prilagojeni aktualnim razmeram.

32. Sprememba kazalnikov v finančni tabeli za SI10 Sektorske intervencije za sadje in zelenjavo

Sprememba v poglavju 5.2 Sektorske intervencije Sade in zelenjava »Načrtovani zneski na enoto: finančna tabela z učinki«, kjer se zaradi zamika izvajanja intervencije, kazalnik učinka

O.35. Število operativnih programov, ki prejemajo podporo, v tabeli pri ZNESI10 - Znesek na enoto za operativni program sadje zelenjava, popravi za leto 2025. V letih 2023 in 2024 je sicer že bila priznana organizacija proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave, ki bi kot upravičenec lahko koristila sredstva intervencije, vendar se ta priznana organizacija proizvajalcev še ni odločila za izvajanje operativnega programa oziroma programa še nismo prejeli v potrditev, saj je trenutno še v fazi priprave, kar je razlog, da se sektorske intervencije SI10 v preteklih letih 2023, 2024 in tudi v letu 2025 še niso izvajale. Razlike med pričakovanimi zneski plačil za leti 2023 in 2024 so bile utemeljene v LPS (APR). V primeru odobritve operativnega programa organizaciji proizvajalcev v letu 2025, bi ta lahko začela koristiti sredstva z letom 2026. Z organizacijo proizvajalcev intenzivno sodelujemo in neposredno komuniciramo glede priprave in izvajanja operativnega programa, da bi program predložila v odobritev.

V zvezi z izvajanjem intervencij SI10 dodatno pojasnujemo, da v Sloveniji počasi narašča zanimanje za povezovanje proizvajalcev v organizacije proizvajalcev, kar je tudi rezultat intenzivnih aktivnosti informiranja na terenu (predstavitve intervencij na terenu - različni dogodki, konference, neposredna komunikacija s potencialnimi upravičenci). Slednje se je pokazalo v letu 2024, ko je bilo priznanih več organizacij proizvajalcev, predvsem v sektorjih mleka in govejega mesa. Novo priznane organizacije proizvajalcev se odločajo za izvajanje intervencije IRP10 - povezovanje skupin in organizacij proizvajalcev, operativne programe pa organizacije proizvajalcev še vedno ocenjujejo kot zahtevne z vidika priprave in izvajanja.

Na terenu se nadaljujejo dejavnosti obveščanja in spodbujanja, da bi povečali zanimanje proizvajalcev za vključevanje v organizacije proizvajalcev in odločanje za izvajanje operativnih programov. V letu 2025 opazamo tudi povečanje zanimanja proizvajalcev v sektorju sadja in zelenjave za ustanavljanje organizacij proizvajalcev, tudi z namenom izvajanja operativnih programov. Poleg že zgoraj omenjene priznane organizacije proizvajalcev sta trenutno v obravnavi dve vlogi za priznanje organizacije proizvajalcev, obe potencialni organizaciji proizvajalcev pa sta že pokazali interes za izvajanje operativnega programa v prihodnosti.

33. Pri intervenciji INP02 Dopolnilna prerazporeditvena dohodkovna podpora za trajnostnost se s spremembo prerazporeditveno plačilo nameni za prvih 8,2 ha le kmetom, ki imajo na kmetiji do vključno 50 ha kmetijskih površin.

Sprememba na pričakovani učinek podprtih hektarjev ne bo imela velikega vpliva, ker bo izločenih malo hektarjev. Ocenjujemo pa, da gre za pomemben signal pravičnejše razporeditve podpore iz večjih k manjšim kmetijam. Sprememba sledi glavnemu namenu prerazporeditvenega plačila, saj se z intervencijo naglaša pravičnejšo prerazporeditev neposrednih plačil iz večjih na manjše kmetije.

34. Pri intervenciji INP03 Vezana dohodkovna podpora za rejo drobnice se za leto 2026 zaradi izrednih razmer v sektorju v letu 2025, pojava bolezn modrikastega jezika, poveča odstopanje pri največji načrtovani vrednosti podpore

Vezana dohodkovna podpora sicer obravnava dolgoročnejše strukturne težave v sektorju, kljub temu pa se s prilagoditvijo vrednosti največje načrtovane vrednosti podpore za leto 2026 omogoči boljše prilagoditev podpore bistveno spremenjenim lokalnim razmeram. Zaradi trenutnih razmer, pojava bolezni modrega jezika in večjega pogina drobnice, se pričakuje, da bodo črede drobnice v letu 2026 manjše kot ob običajnih letih, kar bo vplivalo tudi na izkoriščenost intervencij vezane dohodkovne podpore za drobnico. Trenutno je nemogoče napovedati zmanjšanje števila živali drobnice zaradi bolezni modrega jezika, saj je bolezen še vedno aktivno prisotna. Zato se predlaga, da se začasno, za eno leto (ki se lahko po potrebi podaljša v naslednji spremembi SN 2023–2027), poveča največja načrtovana vrednost podpore pri vezani dohodkovni podpori za rejo drobnice in se s tem omogoči, da sredstva namenjena sektorju drobnice ostanejo v sektorju tudi v obdobju začasno povečane negotovosti zaradi izbruha bolezni modrikastega jezika.

35. Pri shemi INP 8.05 Naknadni posevki in podsevki se zaradi velikega porasta škodljivcev v zadnjih letih na neprezimnih posevkih izjemoma, le v določenih primerih in ko ni na voljo druge možnosti, omogoči raba insekticidov

V zadnjih letih so se na naknadnih posevkih pojavljali škodljivci kot je repna grizlica ali bolhač, ki lahko povsem uničita na primer krmno ogrščico. Ker je namen sheme INP 8.05 prisotnost

zelenega pokrova v izbranih obdobjih, kar izboljša zaščito tal pred erozijo, preprečujejo izpiranje hranil in ostankov fitofarmacevtskih sredstev, povečujejo vsebnosti organske snovi v tleh, izboljšujejo rodovitnost tal, se predlaga, da se le v primerih, ko pride do večjega pojava škodljivcev, ki lahko zeleni pokrov uničijo in je tak pojav podprt s prognozo Javne službe zdravstvenega varstva rastlin in hkrati ni na voljo drugih možnosti za zatiranje škodljivcev, omogoči raba insekticidov pri shemi, ki ima drugače prepoved uporabe fitofarmacevtskih sredstev.

36. Pri shemi INP 8.09 varstvo gnezd pribe se shema nadgradi še z dodatno, prostovoljno stopnjo varovanja

Z možnostjo nadgradnje sheme, ki poleg varovanja gnezda zahteva ne obdelavo celotne njive na kateri je najdeno gnezdo do strokovno določenega datuma, se pričakuje boljši gnezditveni uspeh pribe, ker so gnezda ali pa že mladiči pribe manj izpostavljeni plenjenju.

37. IRP18.02, IRP42 – sprememba finančne tabele

Pri intervencijah IRP18.02 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila – Naravni viri (IRP18.02) ter IRP42 Lokalne pasme in sorte (IRP42) se spremeni finančna tabela v poglavju 13. V letih 2026–2028 se načrtovani znesek na enoto, načrtovani kazalniki in načrtovana sredstva spremenijo pri operacijah NV.1 Vodni viri, NV.2 Ohranjanje kolobarja – stopnja I, NV.9 Opustitev uporabe herbicidov v vinogradih, NV.10 Opustitev uporabe insekticidov v vinogradih, NV.11 Precizno gnojenje in škropljenje ter NV.12 Senena prireja intervencije IRP18.02 in operaciji LO.2 Lokalne sorte intervencije IRP42, pri katerih so načrtovani kazalniki že preseženi.

Zaradi zagotavljanja finančne uravnoteženosti SN 2023–2027 in z namenom preprečevanja prevzemanja finančnih bremen, ki presegajo načrtovana sredstva (*over commitment*), se ob upoštevanju že načrtovanih sredstev za druge intervencije, pri omenjenih operacijah stopnja podpore (načrtovani znesek na enoto) v letih 2026–2028 zniža za 15 %, kar je v skladu s SN SKP 2023–2027 (določeno v okviru 2. spremembe).

38. Sprememba merila za vzdrževanje trajnega travinja

SN 2023–2027 vključuje tudi merilo za vzdrževanje trajnega travinja, ki določa, da mora biti travinje pokošeno enkrat v tekočem letu, in sicer najpozneje do 15. oktobra v tekočem letu. Zaradi podnebnih sprememb natančno določena časovna omejitev košnje (do 15. oktobra v tekočem letu) ni več optimalna. Zato se s spremembo SN SKP 2023–2027 črta datumsko omejitev košnje in določi, da se košnja izvede vsaj enkrat v tekočem letu. Na enak način se prilagodi tudi izjema za trajno travinje, ki je pomembno za ohranjanje kvalifikacijskih travniških habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst območij Natura 2000 in ohranjanje travnikov, ki so vrstno raznoliki in pestri, in so vključeni v intervenciji IRP18.03 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačil - Biotska raznovrstnost in krajini ter IRP23 Habitatni tipi in vrste na območjih Natura 2000. V sklopu te izjeme se s predlagano spremembo določi, da se travinje pokosi vsaj enkrat v dveh zaporednih letih in ne do 15. oktobra naslednjega leta kot velja zdaj.

Umiku časovne omejitve košnje do 15. oktobra v tekočem letu oziroma do 15. oktobra v naslednjem letu strokovna javnost ne nasprotuje, ker nima negativnega vpliva na biotsko raznovrstnost.

39. BK.15 Ohranjanje suhih travišč – spremembe in dopolnitve zahtev za izvajanje operacije

Operacija BK.15 Ohranjanje suhih travišč (operacija BK.15) intervencije IRP18.03 Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila - Biotska raznovrstnost in krajina (KOPOP_BK) se je začela izvajati v letu 2025 na podlagi rezultatskega pristopa, ki je v Sloveniji novost in se uvaja prvič. V veljavnem SN 2023–2027 je določeno, da se izvedbene rešitve za to operacijo razvijejo v okviru triletnega projekta EIP »Kmetovanje za ohranjanje vrstno pestrih travišč s prenosom znanja na kmeta« (projekt EIP), ki se v letu 2025 zaključuje.

Predlagane spremembe in dopolnitve zahtev za izvajanje operacije BK.15 so pripravljene na podlagi rezultatov projekta EIP, ki se s projektne platforme prenašajo na sistemsko raven. To pomeni, da se bo v praksi preizkušen in pripravljen rezultatsko usmerjen ukrep za vrstno pestra suha travišča izvajal v okviru ukrepov SKP. V okviru projekta EIP pa se je poleg oblikovanja rezultatskega ukrepa vzpostavilo tudi digitalno spremljanje stanja travišč z razvojem mobilne aplikacije »Moj travnik«. V projektu sodelujoče partnerske kmetije so nov pristop v letih 2023 in 2024 uspešno testirale. Kmetje so v okviru projekta pridobili dodatna strokovna znanja in izkušnje, ki so jih po pristopu »kmet uči kmeta«, delili naprej drugim kmetom. Odzivi kmetov so bili zelo pozitivni.

Osnova je, da morajo kmetje za vstop v operacijo izkazati interes. V ta namen se kmetom na zadevnih območjih pošlje poziv za izkaz interesa, izvede pa se tudi informativno usposabljanje o suhih traviščih, ki je v pomoč kmetom pri odločanju za vstop v operacijo BK.15. V prvem letu trajanja obveznosti se morajo kmetje udeležiti še predhodnega usposabljanja, na katerem se seznanijo s konceptom te operacije, predstavi se jim tudi aplikacija »Moj travnik«. Kmetje ob začetku izvajanja operacije BK.15 prejmejo podatke s prikazom vseh primernih površin in priporočila za upravljanje, tekom izvajanja operacije pa so jim v podporo tudi naravovarstvene službe in kmetijsko svetovalna služba.

Rezultatska operacija BK.15 se izvaja pilotno na štirih območjih, in sicer Boč – Haloze – Donačka gora, Haloze – vinorodne, Kum in Gorjanci – Radoha, ker je v okviru kmetijsko-okoljsko-podbenih plačil rezultatski pristop novost. Uvedba rezultatskih shem na sistemski ravni je izvedbeno zelo zahtevna, kar potrjujejo tudi dosedanje izkušnje z uvajanjem operacije BK.15 v sistem plačil ukrepov kmetijske politike (določitev območij, kartiranje habitatov, animiranje in usposabljanje kmetov ter svetovalcev, uvedba plačil v sistem itd.).

S pripravami na izvajanje operacije BK.15 smo začeli leta 2024. V sodelovanju z ekipo projekta EIP smo za to leto pridobili seznam površin, za katere so kmetje izrazili interes za vključitev v to operacijo, pridobili pa so tudi potrebne informacije o ohranjanju suhih travišč. Za te površine smo na podlagi javnega naročila izbrali izvajalca za kartiranje suhih travišč z določitvijo stopenj ohranjenosti, ki so osnova za določitev višine plačil. Za površine z evidentiranimi suhimi travišči so kmetje v letu 2025 že lahko vložili zahteve.

V letu 2025 poteka kartiranje novih površin, za katere so kmetje izrazili interes v začetku istega leta. Prav tako je bilo izvedeno tudi informativno usposabljanje. Za površine, katerih tip travišča bo potrjen v okviru omenjenega kartiranja, bodo kmetje lahko vložili zahteve v letu 2026.

Od vključno drugega leta prevzete obveznosti za izvajanje operacije BK.15 na posamezni površini bodo kmetje s pomočjo aplikacije »Moj travnik« samostojno določali stopnjo ohranjenosti posameznega travnika. Aplikacija temelji na prisotnosti značilnih vrst in strukturi habitata ter hkrati služi kot dokazilo o aktivnostih kmeta na določenem travišču in o obstoju ključnih vrst.

Kontrola pravilnosti popisa s strani kmetov vključuje preverjanje pravilne določitve rastlinskih vrst in pregled na kraju samem. Pri izvajanju operacije BK.15 ministrstvo tesno sodeluje tudi z naravovarstvenimi službami in kmetijsko svetovalno službo.

Spodbujanju kmetov k večjemu vpisu v operacijo BK.15 so namenjene tudi aktivnosti, ki se izvajajo v okviru javnega naročila »Izobraževanje svetovalcev in kmetov z vsebinami v povezavi s kmetovanjem na varovanih območjih narave«.

40. IRP33 Testiranje naravovarstvenih ukrepov na zavarovanih območjih – zamik začetka izvajanja intervencije

Postopki izvedbe javnega razpisa, prek katerega se izvaja intervencija IRP33, so dolgotrajnejši kot je bilo prvotno načrtovano, zato bodo zahtevki za izplačilo s strani upravičencev izplačani šele v proračunskem letu 2026. Razpis se je zaključil v juniju 2025 in glede na dinamiko izdaje odločb in obdelave zahtevkov, so možna izplačila šele v prihodnjem letu.

41. IRP 34 Ohranjanje, trajnostna raba in razvoj genskih virov v kmetijstvu – zamik začetka izvajanja intervencije

Postopki izvedbe javnih naročil, prek katerih se izvaja intervencija IRP34, so dolgotrajnejši kot je bilo prvotno načrtovano, zato bodo zahtevki za izplačilo s strani upravičencev šele v proračunskem letu 2026.

42. IRP42, operacija LO.1 Lokalne pasme – tehnični popravek v poglavju »Učinki«

Pri operaciji LO.1 Lokalne pasme intervencije IRP42 Lokalne pasme in sorte je v poglavju »Učinki« v posameznih alinejah treba izbrisati besedo »sort/e«, ker se opis učinkov nanaša na lokalne pasme in ne na lokalne sorte.

43. Navedba odstotka sredstev Tehnične pomoči se izbriše v besedilu pod točko »4.3.2 Področje uporabe in okvirno načrtovanje dejavnosti« zaradi uskladitve podatkov

V besedilu SN 2023–2027, pod točko »4.3.2 Področje uporabe in okvirno načrtovanje dejavnosti«, je naveden zaokrožen odstotek sredstev Tehnične pomoči na dve decimalki. Točen odstotek sredstev Tehnične pomoči je opredeljen na sedem decimalk pod točko »4.3.4 Stopnja«.

Gre za tehnični popravek in s to spremembo niso povzročene spremembe ciljev in mejnikov.

44. Reorganizacija podporne enote pristojnega organa iz službe v oddelek

Sprejeta je nova sistemizacija delovnih mest v MKGP, št. 1000-5/2024/1, 19. 4. 2024, s pričetkom veljave 1. 6. 2024. Z reorganizacijo se vloga podporne enote Pristojnega organa ne spreminja, prav tako se ne spreminjajo delovne naloge.